

HOOGHEEMRAADSCHAP
**DE STICHTSE
RIJNLANDEN**

Nota van antwoord consultatieronde Voorkeursalternatief Inlaatwerk Kromme Rijn

HOOGHEEMRAADSCHAP
**DE STICHTSE
RIJNLANDEN**

Colofon

Versie: 1.0
Datum 20-03-2024
Status Concept
DM 1994923
Auteurs Jan-Willem Vrolijk
Projectmanager Jasper Zalm
Ambtelijk OG Roel Bronda

Revisiehistorie

Datum	Versie	Omschrijving
15-05-2024	2	Versie ter behandeling door het dagelijks bestuur

Inhoudsopgave

1. INLEIDING	4
1.1 Inlaatwerk Kromme Rijn, Wijk bij Duurstede	4
1.2 Consultatieronde Voorkeursalternatief	4
1.3 Behandeling ontvangen reacties	4
2. HOE VERLOOPT DE VERDERE PROCEDURE?	5
BIJLAGE 1 BEANTWOORDING ONTVANGEN REACTIES	6
BIJLAGE 2 DE DRIE INGEDIENDE REACTIES (GEANONIMISEERD)	11

1. Inleiding

1.1 Inlaatwerk Kromme Rijn, Wijk bij Duurstede

Als gevolg van klimaatverandering zien we steeds vaker lage rivierstanden op de Nederrijn, waardoor water niet langer onder vrij verval kan worden ingelaten voor het Kromme Rijngebied, de stad Utrecht en de Vecht. Om de wateraanvoer voor de Kromme Rijn nu en in de toekomst te kunnen waarborgen, wordt het inlaatwerk Kromme Rijn gerealiseerd. Dit systeem maakt de aanvoer van water naar de Kromme Rijn klimaatbestendig, zodat onder bijna alle omstandigheden de waterbehoefte wordt geborgd voor het Kromme Rijngebied, de stad Utrecht en de Vecht.

1.2 Consultatieronde Voorkeursalternatief

Hoogheemraadschap de Stichtse Rijnlanden heeft het afgelopen jaar met bewoners, overheden en andere belanghebbenden de verschillende mogelijkheden voor een nieuw gemaal onderzocht. Dit heeft geleid tot het zogenoemde concept Voorkeursalternatief. In dit plan staat op hoofdlijnen hoe het nieuwe gemaal eruit komt te zien en op welke locatie. In verschillende stappen is toegewerkt naar een voorkeursalternatief. Hoogheemraadschap de Stichtse Rijnlanden vindt het belangrijk om al in de fase van het concept voorkeursalternatief reacties vanuit het gebied te verzamelen en deze mee te laten wegen in het vaststellen van het voorkeursalternatief. Ook benutten we de reacties om aandachtspunten/onderzoeksvragen voor de verdere planuitwerking op te halen. Het concept Voorkeursalternatief is gepresenteerd tijdens een informatiebijeenkomst op 22 april 2024. Voor belanghebbenden was het mogelijk om het rapport op te vragen. Eenieder kon van 23 april 2024 t/m 14 mei 2024 op de plannen reageren. Alle ontvangen reacties beantwoorden we (geanonimiseerd) in deze antwoordnota, die samen met de andere stukken behorende bij het concept Voorkeursalternatief door het dagelijks bestuur (DB) worden besproken en vastgesteld.

1.3 Behandeling ontvangen reacties

We hebben gedurende de reactietermijn 3 reacties ontvangen.

We reageren op de ingediende reacties op twee manieren:

- 1) In deze reactienota zijn alle individuele vragen beantwoord (bijlage 1). De antwoordnota wordt samen met de overige stukken behorende bij het concept VKA door het DB vastgesteld en vervolgens via de website van HDSR gepubliceerd. Deze nota van antwoord maakt onderdeel uit van de besluitvorming en kan dus gezien worden als een toezegging op de genoemde aanvullende onderzoeken voor mitigerende maatregelen.
- 2) Iedereen die een reactie heeft ingediend krijgt een persoonlijk bericht.

2. Hoe verloopt de verdere procedure?

Na de verkenningsfase en de vaststelling van het concept VKA volgt de planuitwerkingsfase waarin het ontwerp wordt uitgewerkt en gedetailleerd tot een definitief ontwerp. Deze planuitwerkingsfase duurt ongeveer 1,5 jaar. Aan het einde van de planuitwerking gaan we de formele vergunningenprocedures doorlopen en bestaat de mogelijkheid tot indienen van zienswijzen op het projectbesluit en staat beroep bij de Raad van State open.

Via de nieuwsbrief en de projectwebsite houden we iedereen op de hoogte van hoe dit in zijn werk gaat. Bovendien zullen we ook in de planuitwerking nadrukkelijk de samenwerking blijven zoeken en worden detailuitwerkingen met betrokken eigenaren besproken in keukentafelgesprekken en tijdens de klankbordgroep.

Bijlage 1 Beantwoording ontvangen reacties

Nr. reactie	Kern van de reactie	Antwoord HDSR
1a	Indiener refereert aan de klankbordbijeenkomst van 28 februari jl. en het gesprek dat daar ontstond over de noodzaak om maatregelen te nemen. Indiener is van mening dat dit vooral voor de landbouw is.	Tijdens het gesprek bij de tweede bijeenkomst van de klankbordgroep is door HDSR geantwoord dat een klimaatbestendige wateraanvoer voor meerdere functies noodzakelijk is. Voldoende wateraanvoer is nodig om de waterstanden van de Kromme Rijn, de stad Utrecht en de Vecht op peil houden. De landbouw is één van de te bedienen functies, maar ook functies als natuur, recreatie, de waterkwaliteit, bebouwing (fundering), het tegengaan van verzilting en het doorspoelen van de grachten. De door de indiener aangehaalde oeverafkalving is als voorbeeld genoemd van mogelijke consequenties van een uitzakkend peil.
1b	De indiener mist in de nieuwsbrief de toelichting waarom de andere kansrijke oplossingen zijn afgefallen.	De toelichting van de kansrijke oplossingen is niet opgenomen in de nieuwsbrief. Dit is besproken tijdens de klankbordgroep op 28 februari 2024 en ook tijdens de informatieavond op 22 april 2024. Wij hebben de presentatie van de informatieavond, het rapport concept VKA, met het afwegingskader als bijlage naar de indiener toegestuurd.
1c	De indiener is benieuwd naar de kosten van de alternatieve oplossingen.	Deze kosten staan in het concept VKA welke besproken is tijdens de informatieavond op 22 april 2024. We hebben dit rapport ook opgestuurd naar de indiener.
1d	De indiener benoemt verschillende factoren die de waterstand op de Kromme Rijn bepalen. De indiener ziet graag van die factoren afzonderlijk een schatting van het benodigde water en hoeveel uiteindelijk hiervoor benodigd is om in te laten in het Inundatiekanaal. De indiener is van mening dat bij terugdringen van het watergebruik door de landbouw dit tot een minder ingrijpende en kostbare oplossing kan leiden.	Binnen het landelijke Deltaprogramma wordt door de betrokken overheden bepaald wat er nodig is om in te spelen op klimaatverandering. Dit wordt gedaan op basis van de vigerende klimaatscenario's van het KNMI en analyses van Deltares. De extra wateraanvoer is nodig om de waterstanden van de Kromme Rijn, de stad Utrecht op peil te houden en voor verversing van de Vecht. Dit water is nodig voor landbouw, natuur, recreatie, een goede waterkwaliteit, bebouwing (fundering), het tegengaan van verzilting en het doorspoelen van de grachten. Er is geen exacte verdeling en toedeling van hoeveelheden aan te voeren water te maken. Bij normale rivierwaterstanden wordt van 0 tot 9 m³/s ingelaten over het bestaande inlaatwerk. De 6 m³/s bij het inlaatwerk kan worden gezien als ondergrens om het peil op de Kromme Rijn te kunnen handhaven onder de maatgevende omstandigheden (extreme droogte), passend bij de gehanteerde klimaatscenario's. Indiener benoemt de mogelijkheid om gemaal Caspargauw extra in te zetten als oplossing. In de situatie van extreme droogte vormt gemaal Caspargauw al een onderdeel van het geheel. Een deel van de wateraanvoer zal via gemaal Caspargauw aangevoerd worden. Alle varianten die onderzocht zijn dienen in totaal 9 m³/s water aan te voeren naar de Kromme Rijn. Dit is al inclusief het inlaten van water vanuit het Amsterdam-Rijnkanaal (ARK) via gemaal Caspargauw van 3 m³/s. Extra zoetwater onttrekken uit het ARK is voor Rijkswaterstaat niet wenselijk in verband met het terugdringen van de zouttong op het Noordzeekanaal

Nr. reactie	Kern van de reactie	Antwoord HDSR
		en doorvoer naar de zoetwaterbuffer IJsselmeer. En voor HDSR niet wenselijk vanwege veel hogere kosten voor het stroomgebruik op deze locatie i.v.m. de grote opvoerhoogte.
2a	De indieners hebben de indruk dat HDSR al besloten heeft voor welke variant gekozen wordt.	HDSR heeft in afstemming met de omgeving in verschillende stappen toegewerkt naar een voorkeursalternatief. Daarbij heeft HDSR verschillende alternatieven beschouwd en beoordeeld. Het projectteam is op basis van die beoordeling tot een voorstel voor een concept voorkeursalternatief gekomen. Het uiteindelijke besluit over het voorkeursalternatief wordt genomen door het dagelijks bestuur.
2b	De indieners zien het woongenot tijdens de bouw verstoord worden	HDSR erkent dat de bouw hinder zal opleveren voor de directe omgeving. Daarbij moeten we binnen de daarvoor geldende normen zoals geluids- of trillinghinder werken. Als dat niet kan, moeten aanvullende maatregelen worden genomen. Met de aannemer willen we in de volgende fase een uitvoeringswijze opstellen die zo min mogelijk hinder oplevert en waarbij het gemaal en balgstuw binnen een zo kort mogelijke periode kunnen worden aangelegd.
2c	Indieners zien door aanleg van het concept VKA, namelijk het gemaal met balgstuw, dat het in droge zomers niet meer mogelijk is om uit te varen. Daarnaast was het een eis vanuit de provincie om een traditioneel varend schip in het Inundatiekanaal te leggen.	HDSR begrijpt dat dit een belangrijk zorgpunt is voor indieners. Het gaat om de inzet van de balgstuw bij extreem lage rivierafvoeren. In normale situaties zal uitvaren nog gewoon mogelijk zijn. HDSR wil met betrokkenen de mogelijkheden onderzoeken om tegemoet te komen aan de zorgen. Hiervoor zijn diverse verzachtende maatregelen denkbaar. In elk geval wil HDSR ervoor zorgen dat bewoners tijdig weten waar ze aan toe zijn door vroegtijdige signalering dat inzet van de balgstuw eraan komt. Daarnaast is er bij calamiteiten en dringende noodzaak de mogelijkheid om het systeem tijdelijk uit te zetten. HDSR denkt aanvullend aan de volgende te onderzoeken mogelijkheden: - Het onderzoeken van alternatieve ligplaatsen buiten de balgstuw tijdens inzet. - Het onderzoeken of het gedurende de inzet van de balgstuw toch mogelijk is om op een afgesproken tijdstip deze tijdelijk te laten zakken. Belangrijke randvoorwaarde hiervoor is dat dit niet tot onwenselijke verstoring leidt van het achterliggende watersysteem - Afspraken over een passende schadevergoeding indien bovenstaande mogelijkheden niet tot een oplossing leiden. - Overige door betrokkenen aangedragen oplossingen. Definitieve afspraken hierover wil HDSR in de volgende fase van het project maken met betrokkenen. In elk geval vóór het moment van formele besluitvorming (projectbesluit).

Nr. reactie	Kern van de reactie	Antwoord HDSR
		Tenslotte vindt HDSR het wel van belang om de situatie van extreem lage rivierwaterstanden en bevaarbaarheid in perspectief te plaatsen. In die situatie is de algehele bevaarbaarheid in grote delen van het rivierengebied al in het geding. Dat bleek ook al in de extreem droge zomer van 2018. Door beperkingen bij het schutten van sluizen waren bijvoorbeeld al niet alle gebieden meer bereikbaar. In nog extremere omstandigheden is het de vraag of bevaarbaarheid nog reëel is.
2d	Indieners zien dat de aanleg van het gemaal met balgstuw vlakbij hun schip wordt aangelegd, terwijl er tegelijkertijd wordt gesteld dat het zoveel mogelijk van bewoning af ligt. Dit resulteert voor hen in een continue geluid.	Bij de vergelijking van alternatieven is gekeken naar de afstand van het gemaal ten opzichte van bewoning. Voor het voorkeursalternatief geldt dat deze relatief het verste af ligt van de meeste bewoning. Voor indieners geldt inderdaad dat dit wel dichtbij hun woning is, op 20 tot 30 m afstand. Geluid zal alleen hoorbaar zijn bij inzet van het gemaal (gemiddeld ongeveer 2 maanden per 2 jaar) en zal ten alle tijden aan de geluidsnormen moeten voldoen.
2e	Indieners zien het niet als reële oplossing om hun schip tijdens droge periodes, wanneer het gemaal en balgstuw in werking zou zijn, te verplaatsen.	Dit moet nog gezamenlijk met indieners onderzocht worden. Zie de beantwoording van punt 2c
2f	Indieners willen graag de kostenvergelijkingen van de kansrijke alternatieven inzien.	De kostenvergelijkingen van de kansrijke alternatieven staan in het concept VKA. Dit is toegelicht tijdens de informatieavond op 22 april 2024. We hebben dit rapport ook opgestuurd naar de indieners. De kostenvergelijking is een deel van de afweging, maar de beoordeling op overige criteria is van doorslaggevend belang geweest in de keuze voor het voorkeursalternatief.
2g	De indieners vragen om een fatsoenlijke en realistische vergoeding voor het gederfde woongenot.	Op grond van artikel 15.1 Omgevingswet kunnen belanghebbenden een verzoek indienen, als zij (vermogens)schade ondervinden als gevolg van het besluit van HDSR om een balgstuw met gemaal aan te leggen. HDSR beoordeelt het verzoek. De hoogte van de schadevergoeding is afhankelijk van een aantal factoren. De schade dient redelijkerwijs niet voor rekening te blijven van de belanghebbende en de vraag is of het door HDSR genomen besluit voorzienbaar was. Aangezien het genomen besluit door HDSR niet vooraf duidelijk en voorzienbaar was, dient de (vermogens)schade te worden vergoed.
2h	De indieners vragen waarom er een verdubbeling van de pompcapaciteit nodig is. De tijdelijke pompen hadden een capaciteit van 3m3 Vervolgens als er geen 6m3 nodig is, zijn er dan alternatieve oplossingen mogelijk.	De tijdelijke pompen hadden een vermogen om ongeveer 2m3/sec aan te voeren bij een ideale opstelling. Echter in praktijk bleek er onvoldoende water naar de pompen toe te stromen waardoor de pompen nooit deze capaciteit hebben gehaald. Binnen het landelijke Deltaprogramma wordt door de betrokken overheden bepaald wat er nodig is om in te spelen op klimaatverandering. Dit wordt gedaan op basis van de vigerende klimaatscenario's van het KNMI en

Nr. reactie	Kern van de reactie	Antwoord HDSR
		analyses van Deltares. Hieruit is de huidige watervraag bepaald.
2i	De indieners vragen of het mogelijk is om de balgstuw te plaatsen tussen de schepen verderop gelegen in het inundatiekanaal zodat de schepen die uit willen varen niet belemmerd worden door de balgstuw. En wat belemmerende factoren voor deze voorgestelde plek van de balgstuw zijn?	De voorgestelde locatie door indieners kent een aantal zwaarwegende nadelen. Een gemaal in de oever met balgstuw op die locatie betekent: - een veel grotere ingreep in de oever, omdat er ook een instroomvoorziening moet worden gerealiseerd. Die is op de huidige voorkeurslocatie al beschikbaar door de knik in de oever. Daarmee zou het ruimtebeslag groter worden en het leidt tot significant extra kosten. -Er is op de genoemde locatie minder ruimte beschikbaar tussen de boten voor de balgstuw. -Voor het realiseren van de uitstroom bij het gemaal is particuliere grond nodig -Het leidt tot verlies aan parkeerareaal.
2j	De indieners vragen wat alternatieve ligplekken voor de varende schepen kunnen zijn waar zij tijdelijk kunnen liggen als de balgstuw omhoog staat. En hoe worden de voorzieningen (water, rioolaansluiting, stroom) geregeld.	Zie 2c
2k	De indieners zien de waarde ligplaats verminderen en vragen of er financiële compensatie te verkrijgen is, hierbij hulp geboden wordt door HDSR en vooraf meegenomen kan worden met de plannen.	Zie 2g. HDSR zal wanneer de indiener schadevergoeding wil aanvragen uitleg geven over de procedure en helpen bij het indienen hiervan.
3a	De indiener vraagt hoe de wateraanvoer van 6m3 is bepaald en waar dit voor wordt gebruikt.	Binnen het landelijke Deltaprogramma wordt door de betrokken overheden bepaald wat er nodig is om in te spelen op klimaatverandering. Dit wordt gedaan op basis van de vigerende klimaatscenario's van het KNMI en analyses van Deltares. De extra wateraanvoer is nodig om de waterstanden van de Kromme Rijn, de stad Utrecht op peil te houden en voor verversing van de Vecht. Dit water is nodig voor landbouw, het op peil houden van het watersysteem, natuur, recreatie, een goede waterkwaliteit, bebouwing (fundering), het tegengaan van verzilting en het doorspoelen van de grachten. Er is geen exacte verdeling en toedeling van hoeveelheden aan te voeren water te maken. Bij normale rivierwaterstanden wordt tot 9 m3/s ingelaten over het bestaande inlaatwerk. De 6 m3/s bij het inlaatwerk kan worden gezien als ondergrens om het peil op de Kromme Rijn te kunnen handhaven onder de maatgevende omstandigheden passend bij de gehanteerde klimaatscenario's.

Nr. reactie	Kern van de reactie	Antwoord HDSR
3b	De indiener vraagt of het mogelijk is om een deel van het water via gemaal Caspargauw aan te voeren en een deel van het water via bijv. de Amerongerwetering of middels een kleine pompinstallatie bij het Inundatiekanaal of op een andere wijze aan te voeren?	Een deel van de wateraanvoer zal via gemaal Caspargauw aangevoerd worden. Alle varianten die onderzocht zijn dienen in totaal 9 m³/s water aan te voeren naar de Kromme Rijn. Dit is inclusief het inlaten van water vanuit het Amsterdam-Rijnkanaal (ARK) via gemaal Caspargauw van 3 m³/s. Extra zoetwater onttrekken uit het ARK is voor Rijkswaterstaat niet wenselijk in verband met het terugdringen van de zouttong op het Noordzeekanaal en doorvoer naar de zoetwaterbuffer IJsselmeer. En voor HDSR niet wenselijk vanwege veel hogere kosten voor het stroomgebruik op deze locatie i.v.m. de grote opvoerhoogte. De behoefte blijft dus om 6 m³/sec uit de Nederrijn te halen wat niet te realiseren is met kleine pompinstallaties. Het uitsmeren over meerdere locatie is enorm kostenverhogend zowel voor de aanleg als voor het beheer en onderhoud gedurende de levensduur van de pompen.
3c	De indiener vraagt of het mogelijk is een tijdelijke aanlegplek te realiseren wanneer de balgstuw met gemaal in werking treedt. De indiener geeft drie mogelijke locaties aan inclusief de voorzieningen die op deze tijdelijke locatie nodig zijn. De indiener vraagt of bovengenoemd voorstel als randvoorwaarde meegenomen kan worden in het concept VKA.	Dit moet nader worden onderzocht (zie antwoord bij 2c) en wordt om die reden niet als randvoorwaarde opgenomen in het voorkeursalternatief. De suggesties van indiener zullen worden meegenomen. Definitieve afspraken hierover wil HDSR in de volgende fase van het project maken met betrokkenen. In elk geval vóór het moment van formele besluitvorming (projectbesluit).
3d	De indiener vraagt in welke vorm planschade ingediend kan worden en of hierover van tevoren een toezegging komt ten aanzien van hoogte en soort toekenning van planschade. Ook vraagt de indiener wat de procedure van het indienen van planschade is en of het Waterschap hierbij hulp verleend.	Op grond van artikel 15.1 Omgevingswet kunnen belanghebbenden een verzoek indienen, als zij (vermogens)schade ondervinden als gevolg van het besluit van HDSR om een balgstuw met gemaal aan te leggen. HDSR beoordeelt het verzoek. De hoogte van de schadevergoeding is afhankelijk van een aantal factoren. De schade dient redelijkerwijs niet voor rekening te blijven van de belanghebbende en de vraag is of het door HDSR genomen besluit voorzienbaar was. Aangezien het genomen besluit door HDSR niet vooraf duidelijk en voorzienbaar was, dient de (vermogens)schade te worden vergoed. HDSR kan vooraf geen toezegging doen van de toe te kennen schadevergoeding. Elke situatie is uniek en moet afzonderlijk beoordeeld worden HDSR zal wanneer de indiener schadevergoeding wil aanvragen uitleg geven over de procedure en helpen bij het indienen hiervan.

Bijlage 2 De drie ingediende reacties (geanonimiseerd)

Indiener 1

Geachte heer de Groot,

Met deze brief richt ik mij rechtstreeks tot u als hoogheemraad.

De discussie over het Inlaatwerk Kromme Rijn begon allemaal uiterst correct en vriendelijk op 1 november 2023 toen Jan-Willem Vrolijk de eerste bijeenkomst van de klankbordgroep Inlaatwerk Kromme Rijn leidde.

U kreeg het woord en deed de toezegging dat ook een alternatieve oplossing om via de Ameronger Wetering via natuurlijk verval om het probleem van het watertekort bij extreem lage waterstand in de Nederrijn op te lossen serieus zou worden bekeken. Zuinig met energie omgaan is tegenwoordig ook een belangrijk punt, zei u.

Unaniem waren alle aanwezigen zeer enthousiast over de open en plezierige manier waarop Jan-Willem Vrolijk en Arianne van Trigt naar alle voorstellen luisterden.

Inmiddels zijn er op 28 februari en 22 april j.l. vervolgbijeenkomsten geweest. Zelf was ik op 22 april nog in Duitsland en kon daarom helaas niet aanwezig zijn bij deze bijeenkomst.

Het hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden heeft nu een mooi uitgevoerde folder met de voorlopige slotconclusie rondgestuurd. Van het feit dat er naar de klankbordgroep geluisterd werd, is volgens mij vrijwel niets meer terug te vinden.

Op de bijeenkomst van 28 februari maakte ik een opmerking dat de benodigde extra hoeveelheid water in de Kromme Rijn bij extreem lage waterstanden in de Nederrijn toch vooral ten gerieve van landbouwers is, die in een extra droge periode hun land wensen te besproeien. Voor het eerst reageerde Jan-Willem toen wat kribbig en zei dat het echt niet alleen om de boeren ging, maar dat ook oeverafslag langs de Kromme Rijn een belangrijk punt was.

In de onlangs rondgestuurde brochure valt op dat er eigenlijk alleen nog maar gesproken wordt over één voorkeursalternatief: de balgstuwoplossing als de beste optie, en dat alle andere mogelijkheden niet eens meer toegelicht worden, laat staan dat er argumenten genoemd worden waarom die andere oplossingen verworpen zijn.

Op de bijeenkomst van 22 april werd ineens duidelijk gemaakt dat dit hele project ca. 10 miljoen euro gaat kosten. Als het om een dergelijk groot bedrag aan gemeenschapsgeld gaat, lijkt het mij belangrijk dat ook duidelijk gemaakt wordt wat de kosten van alternatieve oplossingen zijn, en waarom die alternatieve oplossingen verworpen zijn.

Graag breng ik u in herinnering dat voordat de grote stuwen bij Hagestein, Amerongen en Driel werden aangelegd (zie ook de foto in de door HDSR samengestelde document 230912_Ruimtelijke kader zoetwaterinlaat Wijk bij Duurstede (1) 180923.pdf) de waterstand in de Nederrijn en Kromme Rijn regelmatig 's zomers extreem laag waren. Toen was er geen sprake van oeverafkalving langs de Kromme Rijn. Het door de Historische Kring aangevoerde pleidooi dat het van belang zou zijn dat de oude historische inlaatsluis juist altijd in het water zou moeten staan (en dus een pleidooi voor de balgstuw) blijkt dus niet kloppen.

Ik krijg sterk het gevoel dat HDSR vindt dat deze balgstuw er coûte que coûte moet komen, en dat de geleverde inspraak eigenlijk een wassen neus is. Graag zou ik daarom alle belangen op een correcte wijze tegen elkaar afgewogen zien worden, met een prijskaartje voor de verschillende opties.

De bewoners van de varende woonschepen, die, grenzend aan een Natura 2000 gebied, van alle rust willen genieten, zullen straks een jaar lang ernstige hinder ondervinden van de aanlegwerkzaamheden van deze balgstuw. Hoewel uiteindelijk de balgstuw zoveel mogelijk ondergronds zal worden geplaatst, blijft het een ernstige landschappelijke aantasting t.o.v. de huidige situatie. En dat allemaal voor een situatie die mogelijk af en toe zou kunnen optreden in de toekomst.

Daarom zou ik graag willen weten waarop uw aannames zijn gebaseerd voor de hoeveelheid benodigd extra water (met een volume van 6 m^3 per seconde) dat de Kromme Rijn ingepompt moet worden als de waterstand in de Nederrijn/Lek +150 cm NAP is.

De waterstand in de Kromme Rijn in een extreem droge zomer wordt volgens mij bepaald door:

1. hoeveel water er vanuit het inundatiekanaal wordt ingelaten,
2. hoeveel erbij gepompt wordt vanuit het Amsterdam-Rijnkanaal (ARK) via de Caspargauw
3. hoeveel water er bij warm zomerweer uit de Kromme Rijn verdampst
4. hoeveel water er door boeren langs de Kromme Rijn wordt opgepompt niet alleen om boomgaarden van water te voorzien, maar ook om grasland en akkers te besproeien.

Ik zou graag uw schattingen zien voor elk van deze factoren afzonderlijk, en hoe die uiteindelijk resulteren in een schatting voor hoeveel water er via het inundatiekanaal ingelaten zou moeten worden. Het zou mij niet verbazen als blijkt dat punt 4. de grootste factor is, en dat, als je die factor terug kunt brengen, het oppompen vanuit het ARK de waterstand in de Kromme Rijn tussen Cothen en Utrecht voldoende op peil kan houden, zodat er helemaal geen ingrijpende maatregelen als balgstuwen of persleidingen nodig zijn. Mogelijk moet de pompcapaciteit van het ARK via de Caspargauw dan iets vergroot worden. Bovendien valt te denken aan een sproeiverbod langs de Kromme Rijn in een dergelijke extreme situatie. Het deel van de Kromme Rijn tussen Wijk bij Duurstede en de sluis bij Cothen, kan dan waarschijnlijk met veel minder water vanuit het riviervak bovenstrooms van de Ameronger stuw bijgevuld worden, waardoor er niet zoveel water (6 m^3 per seconde, zoals nu begroot is) nodig is en ook de bestaande Ameronger Wetering nauwelijks aangepast hoeft te worden. Ik vermoed dat de totale kosten dan veel lager uit zullen komen dan de ca. 10 miljoen die wordt ingeschat voor de aanleg van een balgstuw. Als dat zo is, dan verzoek ik u dit in mijn ogen onnodige balgstuw-project te laten varen.

Indiener 2

Beste Arianne,

Reactie n.a.v. informatiebijeenkomst project inlaatwerk Kromme Rijn op 22 april 2024.

Het digitale formulier van HDSR is niet toereikend om de reactie en vragen daarin te kunnen verwerken, daarom op deze manier.

Dank voor het medio april 2024 opsturen van de brochure over het inlaatwerk Kromme Rijn, Wijk bij Duurstede. Laten we vooropstellen dat wij begrijpen dat de inlaat van water in de Kromme Rijn, ook bij lage waterstanden in de Nederrijn, door moet gaan. Wij begrijpen dus dat HDSR op zoek gaat naar een (meer) permanente oplossing.

Wij kunnen ons niet aan de indruk onttrekken dat HDSR al besloten heeft voor welke variant gekozen wordt. Enerzijds begrijpelijk, voor ons nogal wrang. De aanleg van de balgstuw zal ons woongenot, tijdens de bouw, behoorlijk verstoren. Daarnaast zal het ons de mogelijkheid ontnemen om in de zomer, bij lage waterstanden, te gaan varen. Het wrange daaraan is dat wij op deze plek zijn gaan wonen juist omdat we willen kunnen varen. Verder is en was een eis van de provincie, dat we een traditioneel ogend, varend schip neerlegden. Met de geplande afsluiting, 2 à 3 maanden per twee jaar en met de verwachte nog drogere zomers, ongetwijfeld in de nabije toekomst nog veel langer, kunnen we hier dus in de praktijk geen gebruik van maken. Bovendien zal het gemaal vlak bij ons aangelegd worden. Zoals u schrijft: zo ver mogelijk van bewoning. Voor ons geldt: zo dicht mogelijk bij..... Natuurlijk moet een gemaal aan geluidsnormen voldoen. In de praktijk zullen wij getrakteerd worden op een continue zoem of brom.

Het in de zomer op een andere plek gaan liggen om onze vrijheid te behouden, lijkt een leuk idee en is in de praktijk natuurlijk onmogelijk. Ook wij hebben banen en kunnen dus niet onze vakantieplannen op de waterstand in de rivier. Alternatieve ligplaatsen zijn niet voorhanden en in een haven gaan liggen is voor ons soort schepen onmogelijk of op zijn minst behoorlijk duur. Bovendien betalen we aan Rijkswaterstaat een behoorlijk hoge vergoeding voor onze, door hun als triple A bestempelde, ligplaats, welke valt onder Natura 2000 gebied. U schrijft dat dat een andere organisatie is én u plant de balgstuw in Rijkswaterstaat gebied, dus afspraken maken met Rijkswaterstaat moet sowieso.

Al met al heeft de realisatie van een balgstuw een enorme impact op ons. Wij hopen nog steeds dat u een andere afweging maakt die voor de varende schepen in het Inundatiekanaal minder impact heeft. Wij vertrouwen erop dat u de kostenvergelijkingen van de verschillende varianten met ons deelt en daarin ook een fatsoenlijke en realistische vergoeding meeneemt voor ons (gederfde) woongenot.

Vragen n.a.v. de informatieavond op 22 april 2024:

De noodpomp had een capaciteit van 3m³/seconde, waarom is er een verdubbeling van de inlaatcapaciteit nodig?

Ik zou hier graag inzicht in willen krijgen.

Voor een lagere inlaatcapaciteit zijn er m.i. minder grote pompen nodig waardoor de behuizing van de pompen kleiner kan worden. Of misschien wel andere oplossingen bv Caspergaww als het met minder dan 6m³/seconde. Of andere alternatieven wanneer men niet meer van die 6m³/seconde uit hoeft te gaan.

Is het mogelijk om de balgstuw te plaatsen tussen het schip van Dhr. Verkerk en het schip van Dhr. Kramer? De varende schepen worden dan niet belemmerd door de balgstuw.

Wat zijn de belemmerende factoren voor deze voorgestelde plek van de balgstuw?

Wat zijn de alternatieven voor de varende schepen waar zij tijdelijk kunnen liggen als de balgstuw omhoog staat? En hoe worden de voorzieningen (water, rioolaansluiting, stroom) geregeld.

Graag zie ik dat deze maatregelen al bij het concept voorkeursalternatief als randvoorwaarden wordt opgenomen, dit zodat ze integraal onderdeel van het plan worden.

De waarde van mijn ligplaats zal, als dit plan doorgang vindt, aanzienlijk verminderen.

Het is lastig planschade te verhalen op roerende zaken zoals dit schip is, wat zijn de alternatieven in en bestaat hier financiële compensatie voor en is hier hulp bij te krijgen? Graag zie ik dat dit op voorhand meegenomen wordt.

Graag ontvang ik van u een ontvangstbevestiging van deze mail en zie ik uw reactie tegemoet.

Indiener 3

Geachte lezers,

Naar aanleiding van de presentatie van het concept voorkeursalternatief voor de balgstuw ter hoogte van de inlaat van het Inundatiekanaal te Wijk bij Duurstede op 22 april jl., stuur ik mijn reactie en vragen.

Mijn allereerste reactie is dat ik niet blij ben met de aankondiging voor het concept voorkeursalternatief zoals het er ligt. Ik heb het schip 'Aaltje' aan het Inundatiekanaal 4 onlangs overgenomen met als doel hier een charterschip van te maken. Hierbij speelde het uitzicht en de mogelijkheid tot onbeperkt uitvaren een grote rol. Bij plaatsing van een balgstuw zullen het uitzicht en de mogelijkheid tot uitvaren echter beperkt worden. Het uitzicht zal veranderen doordat er op de bebouwing van de installaties van de balgstuw wordt uitgekeken, ook wordt gedurende de sluiting van de balgstuw het vrij uitzicht naar de Nederrijn/lek belemmert. Hiernaast is voor een charterschip het van belang dat deze op verzoek kan uitvaren. Wanneer de balgstuw gesloten is dit niet mogelijk.

Ten aanzien van het concept voorkeursalternatief, de balgstuw, zijn er drie onderwerpen waar ik vragen over wil stellen.

1. Alternatieven voor de balgstuw;
2. Mitigerende maatregelen voor de gevolgen van het gebruik van de balgstuw;
3. Planschade.

- Ad 1.) Ten aanzien van de gekozen variant en de eventuele alternatieven, heb ik nog de volgende vragen:
- a) Er wordt in de plannen gesproken over 6 m³/sec aan waterdebiet. Hoe is deze hoeveelheid bepaald en waar wordt het voor gebruikt? Graag ontvang ik een specificatie van de hoeveelheden voor verschillende gebruiken zoals deze zijn gebruikt in de berekeningen.
 - b) Er is gesproken over Caspergouw en dat bij deze variant het bovenpand van de Kromme Rijn niet wordt bediend. Bestaat er een mogelijkheid om een deel van het water, bijvoorbeeld 4 m³/sec, vanaf de Caspergouw te laten komen en voor het bovenpand een deel van het water bijvoorbeeld via de Amerongse wetering of middels een kleinere pompinstallatie bij het inundatiekanaal of anderszins de Kromme Rijn in te laten lopen?

Ad 2.) Mocht de balgstuw toch gerealiseerd gaan worden, dan kom ik bij het tweede punt. Wanneer de balgstuw gesloten wordt en de vaarweg richting Nederrijn en Lek gestremd is, betekent dit voor mij dat ik niet kan uitvaren. Omdat het voor een charterschip mogelijk moet zijn dat deze op verzoek kan uitvaren, betekent dat uiteraard dat dit ook in de periode van sluiting kan zijn. Er is nu aangegeven dat de balgstuw gesloten wordt voor ca. 2 maanden per 2 jaar. Er bestaat uiteraard een mogelijkheid dat dit door wat voor reden dan ook meer wordt. De werkelijkheid is namelijk weerbarstig. Hierbij wil ik graag de volgende mitigerende maatregel voorstellen:

- a) Een tijdelijke aanlegplek voorbij de balgstuw aan de kant van Nederrijn en Lek. Dit kan zijn op de huidige aanlegplek aan de haven, in de toegang van de dode arm, beide te zien in Figuur 1, of een andere locatie die in overleg wordt bepaald.
- b) Op deze aanlegplek zijn enkele voorzieningen nodig. Het betreft dezelfde voorzieningen als op mijn huidige ligplaats, namelijk:
 - o Afmeerpalen/stijger;
 - o Stroomvoorziening van minimaal 3 x 25 Ampère;
 - o Wataansluiting;
 - o Riolaansluiting voor vuilwaterpersleiding;
 - o Loopplank met bijbehorende takel- of opzetinstallatie.

Deze voorzieningen dienen nog nader afgestemd te worden.

Figuur 1 Mogelijke locaties als tijdelijke ligplaats

- c) De voorzieningen dienen in de periode van sluiting van balgstuw gereserveerd te worden voor mijn schip en eventueel andere schepen uit het Inundatiekanaal die hier gebruik van willen maken.
- d) Graag zie ik dat deze maatregelen al bij het concept voorkeursalternatief als randvoorwaarden wordt opgenomen, dit zodat ze integraal onderdeel van het plan worden. Ik weet uit ervaring dat als deze gelijk meegenomen worden met de plannen, het makkelijker is andere overheden, instanties ervan te overtuigen deze maatregelen goed te keuren. Ook voor de uitvoerende instantie is het makkelijker, omdat ze vooraf weten waar ze aan toe zijn. Tevens helpt het mij een positieve mening te vormen t.a.v. de plannen.

Ad 3.) Verder kan ik me voorstellen dat de plannen een gevolg hebben voor de waardering van mijn schip met ligplaats. Er werd tijdens de voorlichtingsavond door de heer Brouwer gesproken over het indienen van planschade. Hierbij heb ik de volgende vragen:

- e) In welke vorm kan planschade ingediend worden. Is dit enkel financieel?
- a) Kan er van tevoren een toezegging komen ten aanzien van de hoogte en toekenning van de planschade? Er is in het verleden gebleken dat het lastig is planschade te verhalen op roerende zaken, zoals dit schip is. Een toezegging vooraf kan wederom bijdragen aan een positieve mening omtrent de plannen.
- b) Wat is de procedure voor het indienen van planschade en is daarbij assistentie te verkrijgen?

Graag verneem ik bovenstaande vragen uw antwoord.